

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžnz/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015898905
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015898905.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a členiek senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Petry Příbelskej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: Ing. K. I., bytom A., právne zastúpený: IKRÉNYI & REHÁK, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Šoltésovej 2, 811 08 Bratislava, proti odporcovi: Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, so sídlom Drieňová 24, 826 03 Bratislava, o návrhu v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku z a k a z u j e odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, ktoré spočíva v nezákonnom a neodôvodnenom zhromažďovaní a uchovávaní a v úkonoch smerujúcich k prezeraniu, kopírovaní, oboznamovaniu sa s obsahom, prípadne akýmkoľvek obdobným nakladaním s dátovými nosičmi vyhotovenými počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., ktoré sú prílohou zápisnice z inšpekcie číslo IZ-29/2014, v ktorej boli označené nasledovne:

- 2x DVD kópia dokumentov z NTB: lenovo Thinkpad T420 Serial R8-WK2F511/10;
 - a pracovnou stanicou odporcu, obsahujúcou informácie získané počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u navrhovateľa, a označenou v zápisnici z inšpekcie číslo IZ-29/2014 ako dhm 3430 v rozsahu, v ktorom sa na nej nachádzajú dáta získané zo súkromného zariadenia žalobcu;
 - a ktoré boli v dňoch 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015 odpečatené a následne zapečatené postupom popísaným v zápisniciach číslo IZ-249/2015 a IZ-253/2015 a označené na zapečatených obálkach nasledovne:
 - DVD p. I. - e - mailová komunikácia, NTB: LENOVO THINKPAD T420 SERIAL: R8-WK2F511/10;
 - DVD - p. I. - súbory, NTB: LENOVO THINKPAD T420 SERIÁL: R8-WK2F511/10;
 - NTB dhm 3430, Inšpekcia Datalan;
- ako aj všetkými vytlačenými kópiami akýkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku;

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku z a k a z u j e odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, ktoré spočíva v nezákonnom a neodôvodnenom zhromažďovaní a uchovávaní a v úkonoch smerujúcich k prezeraniu, kopírovaní, oboznamovaniu sa s obsahom, prípadne akýmkoľvek obdobným nakladaním s dátovými nosičmi vyhotovenými počas úkonov v dňoch 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015, počas ktorých došlo k vyhotoveniu kópií údajov získaných počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., postupom popísaným v zápisniciach číslo IZ-249/2015 a IZ-253/2015, označenými na zapečatených obálkach

nasledovne:

- HDD PMU KÓPIA DATALAN, SERIAL: WCAV5T383899, MODEL: WD7500AARS-OOY5B1, DKdM:3535;

- HDD PMU PRACOVNÁ STANICA DKdM 3275, SEAGATE, MODEL: ST380013AS, SERIAL: 3JV7DYKG;

ako aj všetkými vytlačenými kópiami akýchkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku u k l a d á odporcovi, aby nenávratným spôsobom odstránil a zničil všetky informácie získané počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., a následne počas vyššie uvedeného postupu v dňoch 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015, z vyššie uvedenej pracovnej stanice, vyššie uvedených dátových nosičov, iných dátových nosičov a akýchkoľvek dokumentov a informačných systémov odporcu, ako aj všetky vytlačené kópie akýchkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku, protokolárne za prítomnosti zástupcu navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 881,90 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Návrhom na začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podaným dňa 4. februára 2015 a doplnením zo dňa 24. apríla 2015 sa navrhovateľ domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vydal rozsudok, ktorým uloží odporcovi, aby zakázal odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, ktoré spočíva v nezákonnom a neodôvodnenom zhromažďovaní a uchovávaní a v úkonoch smerujúcich k prezeraniu, kopírovaniu, oboznamovaniu sa s obsahom, prípadne akýmkoľvek obdobným nakladaním s dátovými nosičmi vyhotovenými počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., ktoré sú prílohou zápisnice z inšpekcie číslo IZ-29/2014 a pracovnou stanicou odporcu, obsahujúcou informácie získané počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., a označenou v zápisnici z inšpekcie číslo IZ-29/2014 ako dhm 3430 v rozsahu, v ktorom sa na nej nachádzajú dáta získané zo súkromného zariadenia žalobcu. a ktoré boli v dňoch 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015 odpečatené a následne zapečatené postupom popísaným v zápisniciach číslo IZ-249/2015 a IZ-253/2015, ako aj všetkými vytlačenými kópiami akýchkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej navrhol, aby najvyšší súd zakázal odporcovi pokračovať v porušovaní práv navrhovateľa, ktoré spočíva v nezákonnom a neodôvodnenom zhromažďovaní a uchovávaní a v úkonoch smerujúcich k prezeraniu, kopírovaniu, oboznamovaniu sa s obsahom, prípadne akýmkoľvek obdobným nakladaním s dátovými nosičmi vyhotovenými počas úkonov v dňoch 31. marca 2015, 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015, počas ktorých došlo k vyhotoveniu kópií údajov získaných počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., postupom popísaným v zápisniciach číslo IZ-249/2015 a IZ-253/2015 ako aj všetkými vytlačenými kópiami akýchkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalej navrhol, aby najvyšší súd podľa § 250v ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku uložil odporcovi, aby nenávratným spôsobom odstránil a zničil všetky informácie získané počas inšpekcie vykonanej dňa 4. februára 2014 u podnikateľa DATALAN, a.s., a následne počas vyššie uvedeného postupu v dňoch 1. apríla 2015 a 2. apríla 2015, z vyššie uvedenej pracovnej stanice, vyššie uvedených dátových nosičov, iných dátových nosičov a akýchkoľvek dokumentov a informačných systémov odporcu, ako aj všetky vytlačené kópie akýchkoľvek vyššie uvedených informácií, ktoré odporca vyhotovil z vyššie uvedených nosičov do dňa právoplatnosti tohto rozsudku, protokolárne za prítomnosti zástupcu navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Zároveň žiadal zaviazat' žalovaného na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

V návrhu uviedol, že dňa 4. februára 2014 vykonal odporca v priestoroch spoločnosti DATALAN, a.s., u ktorej je žalobca zamestnaný v pracovnom pomere, inšpekciu v zmysle § 22 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, v znení účinnom do 30.06.2014 (ďalej len „ZOHS“) v súvislosti s prešetrovaním vo veci možných dohôd obmedzujúcich súťaž prostredníctvom údajného koluzívneho správania sa určitých podnikateľov (vrátane zamestnávateľa) vo verejných obstarávaniach, ktoré boli vyhlásené v súvislosti s realizáciou projektu „Elektronizácia služieb VÚC“ financovaného z prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a Európskeho Fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Informatizácia spoločnosti („OPIS“), so zameraním na určité špecifické projekty. Ďalej uviedol, že inšpekcia bola zahájená 4. februára 2014 o 9:15 hod. a ukončená v ten istý deň o 17:30 hod. spísaním a podpísaním zápisnice z priebehu inšpekcie č. IZ-29/2014, avšak zápisnica nebola navrhovateľovi daná ani na podpis, ani k nahliadnutiu, pričom žalobca má za to, že vo vzťahu k nemu nezaznamenáva zápisnica priebeh inšpekcie riadne a úplne. Počas inšpekcie si poverení zamestnanci vyžiadali predloženie mobilného telefónu a notebooku navrhovateľa, pričom navrhovateľ namietal, že ide o jeho súkromné zariadenia. Napriek nesúhlasu navrhovateľa si poverení zamestnanci vynútili prístup do notebooku navrhovateľa, tento prehľadali a vyhotovili kópie značného množstva dát, najmä dokumentov a elektronickej korešpondencie, ktoré následne na svojich nosičoch odniesli z pracoviska navrhovateľa. Dňa 17. decembra 2014 navrhovateľ podal proti priebehu inšpekcie sťažnosť v zmysle zákona o sťažnostiach, ktorou sa domáhal nápravy nezákonného zásahu vyplývajúceho z nezákonného spôsobu výkonu inšpekcie. Navrhovateľ uviedol, že ku dňu podania návrhu mu nebolo doručené oznámenie o vybavení sťažnosti.

Ďalej uviedol, že objektívna lehota začala plynúť 4. februára 2014, kedy bola inšpekcia zahájená a uplynie 4. februára 2015, preto navrhovateľ podal návrh predtým, ako odporca rozhodne o jeho sťažnosti. Podaním doručeným najvyššiemu súdu dňa 14. apríla 2015, navrhovateľ uviedol, že dňa 20. marca 2015 odporca doručil navrhovateľovi upovedomenie o odložení sťažnosti, keďže odporca usúdil, že zo sťažnosti je zrejmé, že vo veci, ktorá je predmetom sťažnosti, koná súd.

Navrhovateľ má za to, že inšpekcia predstavuje nezákonný zásah v zmysle § 250v OSP, pretože (i) odporca počas inšpekcie navrhovateľovi nezákonne odňal súkromné zariadenia so súkromným obsahom a vyhotovil si kópiu ich obsahu, čím nezákonne zasiahol do práva navrhovateľa na súkromie, (ii) odporca konal mimo rozsah poverení a vo vzťahu k navrhovateľovi nemal na výkon inšpekcie platný právny titul, (iii) odporca neposkytol navrhovateľovi relevantné informácie a poučenia, čím porušil zásadu aktívnej súčinnosti a princípy ochrany jednotlivca pred zásahmi orgánov formulované v Odporúčaní Rady Európy 77, (iv) neexistuje všeobecne záväzná právna úprava nakladania s dátami získanými počas inšpekcií a ich likvidácie, a teda chýba dôležitá procesná záruka zákonnosti a odporca nemôže dáta získané počas inšpekcie legitímne držať a nakladať s nimi, (v) inšpekcia sa skončila a následná selekcia dokumentov nemá oporu v zákone, (vi) odporca nedodržiaval postupy zabezpečujúce autenticitu a hodnovernosť kopírovaných dokumentov, (vii) dáta sú ďalej pre odporcu nepoužiteľné, a ich uchovávanie nedôvodné. Navrhovateľ je toho názoru, že inšpekcia bola vykonaná nezákonne a jej výsledky, vrátane zhromaždených informácií a podkladov, sú rovnako zaťažené nezákonnosťou, preto informácie a podklady, ktoré odporca navrhovateľovi odňal a drží, nemôžu slúžiť ako dôkaz a odporca nemá právo tieto dokumenty prezerat', držať, ani s nimi inak nakladať.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 16.03.2015, doručeným najvyššiemu súdu dňa 18.03.2015, na návrh navrhovateľa uviedol, že podľa jeho názoru navrhovateľ podal svoj návrh predčasne, nakoľko nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, a teda tento návrh je neprípustný. Navrhol preto, aby najvyšší súd tento návrh v súlade s § 250v ods. 4 posledná veta OSP zamietol ako neprípustný bez meritórneho preskúmania argumentov navrhovateľa. Zároveň uviedol, že dňa 04.02.2015 navrhovateľovi uplynula objektívna jednoročná lehota na podanie návrhu a preto má byť tento návrh zamietnutý ako neprípustný. Hoci má za to, že návrh nie je prípustný, podal

najvyššieho súdu aj vyjadrenie k ďalším argumentom navrhovateľa a zároveň opísal priebeh vykonávanej inšpekcie.

Vo vzťahu k námietke navrhovateľa, že odporca počas inšpekcie navrhovateľovi nezákonne odňal súkromné zariadenia so súkromným obsahom a vyhotovil si kópiu ich obsahu, čím nezákonne zasiahol do práva navrhovateľa na súkromie, uviedol, že postupom odporcu nemohlo dôjsť k porušeniu navrhovateľovho práva na súkromie.

Pokiaľ ide o tvrdenia navrhovateľa, že odporca konal mimo rozsah poverení a vo vzťahu k navrhovateľovi nemal na výkon inšpekcie platný právny titul, odporca zdôraznil, že podľa § 22 ods. 2 ZOHS, je odporca oprávnený vyžadovať od podnikateľov všetky informácie a podklady nevyhnutné pre činnosť odporcu a to bez ohľadu na nosič, na ktorom sú tieto informácie zaznamenané. Pokiaľ ide o mobilný telefón navrhovateľa, pracovníci navrhovateľa si iba overili, či tento telefón obsahuje identickú e-mailovú komunikáciu z e-mailového konta navrhovateľa a následne tento telefón prehliadaný nebol a bol vrátený žalobcovi. Uviedol, že počítač odporcu bol podnikateľom označený ako počítač obsahujúci relevantné podklady týkajúce sa verejných obstarávaní v rámci OPIS a tento bol prehliadovaný na základe kľúčových slov, ktoré spadajú do predmetu vykonávanej inšpekcie. Skonštatoval, že pre daný účel je rozhodujúci fakt, že navrhovateľ používal počítač a mobilný telefón na pracovné účely, čo uviedol aj podnikateľ a čo nebolo sporné a bolo preto dôvodné predpokladať, že sa na nich nachádzajú dokumenty týkajúce sa činnosti podnikateľa. Ďalej uviedol, že na mieste vykonávanej inšpekcie bol takmer od začiatku inšpekcie prítomný právny zástupca podnikateľa, ktorý nevzniesol žiadnu námietku vo vzťahu k prehliadaniu navrhovateľovho počítača, ku kľúčovým slovám alebo k odňatým dokumentom. Pracovníci odporcu upovedomili počas vykonávania inšpekcie podnikateľa o tom, že odpečatenie a následné ďalšie prezeranie dokumentov sa uskutoční v priestoroch odporcu v termíne, ktorý určí úrad, pričom podnikateľ bol tiež upovedomený aj o tom, že sa prehliadania môže navrhovateľ, jeho pracovníci, resp. jeho právny zástupca zúčastniť. Dodal, že pri prezeraní dokumentov sa nedá vylúčiť prípadné nazretie do súkromných údajov, avšak toto nazretie bude limitované len na účel zistenia povahy daného dokumentu. Je to však v súlade s praxou Súdneho dvora EÚ. Uviedol, že po skončení celého procesu budú výhradne relevantné dokumenty vytlačené a len tieto budú súčasťou administratívneho spisu. Ostatné dokumenty (vrátane súkromných dokumentov) budú v zmysle interných predpisov odporcu zničené. Z tohto dôvodu je vylúčené porušenie navrhovateľovho práva na súkromie a je tiež vylúčené akékoľvek „voľné nakladanie“ s údajmi navrhovateľa.

K tvrdeniam navrhovateľa, že odporca neposkytol navrhovateľovi relevantné informácie a poučenia, čím porušil zásadu aktívnej súčinnosti a princípy ochrany jednotlivca pred zásahmi orgánov formulované v Odporúčaní Rady Európy 77, odporca uviedol, že zamestnanci odporcu pri vykonávaní inšpekcie poučili zástupcov podnikateľa v rozsahu uvedenom v zápisnici a oboznámili aj ďalších zamestnancov podnikateľa so všetkými úkonmi, ktoré sa ich osobne týkali (ide napr. o úkony, ktoré sa týkali prehliadania počítačov jednotlivých zamestnancov), tak, aby títo zamestnanci porozumeli jednotlivým krokom odporcu.

K tvrdeniam navrhovateľa o tom, že na vyhotovenie kópií dát neexistoval právny rámec nakladania s dátami a ich likvidáciou, odporca opakovane uviedol, že postup, ktorý pri prehliadaní dokumentov získaných v priestoroch podnikateľa využil, je v súlade s legislatívou a ničím sa nevymyká praxi európskych súťažných orgánov, vrátane Európskej komisie. Na námietku navrhovateľa, že inšpekcia sa skončila a následná selekcia dokumentov nemá oporu v zákone, odporca uviedol, že nepokračuje v inšpekcii, keďže prezeranie dokumentov, ktorých kópie boli v priebehu inšpekcie vyhotovené, už nie je vstupom a kontrolou v priestoroch podnikateľa, ale odporca preveruje dokumenty, ktoré boli počas tejto inšpekcie získané. Z uvedeného teda vyplýva, že doba, na ktorú sa vydáva poverenie, je dobou, počas ktorej môžu zamestnanci odporcu vstupovať a byť prítomní v priestoroch podnikateľa, nie dobou, v ktorej môže odporca preverovať dokumenty získané počas inšpekcie. Uviedol, že nie je pravdou, že by si odporca za žiadnych okolností nemohol vyhotoviť kópie dokumentov, ktorých relevancia sa v neskoršom konaní nepotvrdí. Takýmto spôsobom by boli vyšetrovacie právomoci odporcu značným spôsobom obmedzené, keďže v niektorých prípadoch nie je technicky možné prezretie zhromaždených

podkladov priamo na mieste, respektíve nie je možné ani vyhodnotenie ich relevancie pre dané prešetrovanie.

K tvrdeniam odporcu, že odporca nedodrжал postupy zabezpečujúce autenticitu a hodnovernosť kopírovaných dokumentov a že dáta sú ďalej pre odporcu nepoužiteľné, a ich uchovávanie nedôvodné, odporca uviedol, že tieto tvrdenia sa nezakladajú na pravde, keďže informácie skopírované z počítačov navrhovateľa boli napálené na predtým nepoužitú DVD, ktoré už nie je možné ďalej prepisovať a preto tvrdenie, že úrad nepoužíva neprepisovateľné nosiče, je nepravdivé. Za druhé, zápisnica obsahuje zoznam DVD, v ktorom je presne identifikované, z akého počítača boli dokumenty nachádzajúce sa na príslušnom DVD napálené a preto nemôže dôjsť k zámene týchto dokumentov. Za tretie, pre potreby navrhovateľa, dáta vyhľadane na základe kľúčových slov napálené na DVD, ktoré bolo žalobcovi ponechané. Za štvrté, zástupcovi podnikateľa svojim podpisom v zápisnici osvedčili postup, ktorý odporca pri vykonanej inšpekcii pri napáľovaní a kopírovaní dát vykonal. Za piate, na účely použitia odporcom odporca použil spôsoby kopírovania, ktoré zabezpečujú zachovanie obsahu jednotlivých dokumentov a správ a ich autenticita nie je porušená. K pečateniu diskov odporca uviedol, že pečatenie diskov je vždy vykonávané v prítomnosti podnikateľa. Dodal, že autenticita stiahnutých údajov je zabezpečená, nakoľko prostredníctvom podpisu právneho zástupcu navrhovateľa na nálepke prelepujúcej obálku, do ktorej bola vložená pracovná stanica odporcu, je zrejmé, že s údajmi nebolo manipulované. Ďalej uviedol, že autenticita získaných informácií je zabezpečená okrem iného tým, že zástupcovia podnikateľa, vrátane právneho zástupcu, ktorí sa nachádzali na inšpekcii, sami potvrdili, že získané dokumenty pochádzajú z ich počítačov. Na záver odporca uviedol, že petit návrhu je koncipovaný neprimerane široko a neidentifikuje konkrétne dokumenty, ktoré by mali byť podľa navrhovateľa zničené. V zmysle vyššie uvedeného preto navrhol návrh navrhovateľa zamietnuť.

Na pojednávaní dňa 9. júna 2015, najvyšší súd pripustil rozšírenie návrhu v znení podanom navrhovateľom zo dňa 24. apríla 2015.

Zástupca navrhovateľa uviedol, že nesúhlasí s tvrdením odporcu, že zo zápisnice vyplynula skutočnosť, že počítač navrhovateľa bol uvedený ako počítač zamestnanca, na ktorom vykonáva svoje pracovné úlohy. Zástupcovia podnikateľa neoznačili jeho počítač a tvrdenia odporcu sú v tomto prípade zavádzajúce. Zároveň chcel poukázať na to, že pojem objekt si odporca účelovo rozširuje a zužuje v rôznych prejednávanych veciach podľa svojich potrieb a vo všeobecnosti vo svojej praxi pod pojem objekt zahrňuje v niektorých prípadoch aj elektronické nosiče, alebo externé zdroje, ktoré nie sú v priestoroch zamestnávateľa ako „cloud server“. Pokiaľ odporca poukazuje na prax Európskej komisie, považoval za potrebné uviesť, že má iné kompetencie ako odporca, ktorý je viazaný aj Ústavou SR. Zástupkyňa odporcu uviedla, že podľa jej názoru chronológia zápisnice, ak sa niekedy časové údaje a postupy v nich uvedené prelínajú alebo nie sú na seba nadväzujúce, nemá vplyv na zákonnosť postupu odporcu. Pokiaľ ide o námietky žalobcu, že prax Európskej komisie nemusí spĺňať štandard stanovený judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, poukázala na to, že súčasťou Zmluvy o fungovaní Európskej únie je aj Charta základných práv a slobôd, ktorá vyslovene odkazuje na Dohovor o ochrane ľudských práv a slobôd a uviedla, že pokiaľ majú práva obsiahnuté rovnaké znenie ako tie v Dohovore, majú aj rovnaký rozsah a obsah ako práva uvedené v dohovore. Ďalej uviedla, že charakter prehliadaných dát z počítača navrhovateľa potvrdzuje, že išlo takmer výlučne o pracovné údaje. Právna zástupkyňa navrhovateľa k veci uviedla, že na počítači navrhovateľa bola prehliadaná aj jeho súkromná korešpondencia na adrese K. a nestotožňuje sa s tvrdením odporcu, že bola prehliadaná korešpondencia výhradne z e-mailovej schránky K., ktorá je pracovná. Čo sa týka rozsahu petitu, ktorý namietal odporca, považuje za potrebné uviesť, že tento je postavený na tom základe, že celý výkon kontroly bol nezákonný od začiatku. Zástupkyňa odporcu uviedla, že zákonnosť získaných dôkazov môže byť vyhodnotená v správnom konaní, preto sa jej javí nad rámec prejednávanej veci zaoberať sa obsahom e-mailovej pošty navrhovateľa. Zástupca žalobcu uviedol, že vo vzťahu ku koncentračnej zásade, na ktorú poukazuje odporca, odkazuje na argumentáciu prednesenú na predchádzajúcom pojednávaní vo veci 5Sžnz/2/2015 a túto doplnil o skutočnosť, že navrhovateľ počas inšpekcie nebol prítomný pri spisovaní zápisnice, túto nepodpisoval, nebola mu daná k nahliadnutiu a nemohol ovplyvniť jej obsah a teda poukazovanie na údajnú koncentračnú zásadu vo vzťahu k navrhovateľovi je podľa jeho názoru

bezpredmetné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd vecne príslušný na konanie a rozhodovanie o žalobe na ochranu pred nezákonným zásahom podľa § 246 ods. 2 písm. b/ OSP, tvrdený nezákonný zásah prejednal na pojednávaní dňa 9. júna 2015, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a predloženými písomnými vyjadreniami účastníkov.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 13 ods. 4 ústavy pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v účinnom znení (ďalej tiež zákon o sťažnostiach) orgán verejnej správy sťažnosť odloží, ak... b/ je znej zrejmé, že vo veci, ktorá je predmetom sťažnosti, koná súd, prokuratúra alebo iný orgán činný v trestnom konaní, ... d/ od udalosti, ktorej sa predmet sťažnosti týka, uplynulo v deň jej doručenia viac než päť rokov.

Podľa čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v účinnom znení (ďalej tiež dohovor) každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Podľa čl. 16 ods. 1 ústavy nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia je zaručená. Obmedzená môže byť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 19 ods. 3 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v aktuálnom znení (ďalej len zákon o ochrane hospodárskej súťaže): Úrad

- a) vykonáva prešetrovanie v jednotlivých odvetviach hospodárstva na účel získania informácií o stave súťaže v danom odvetví,
- b) vykonáva prešetrovanie na účel zistenia, či je dôvod na začatie konania podľa tohto zákona,
- c) vykonáva vyšetrovacie úkony a iné úkony právnej pomoci na žiadosť orgánu hospodárskej súťaže iného štátu na základe osobitného predpisu 1aa) alebo medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,
- d) vydáva rozhodnutie o tom, že konanie alebo činnosť podnikateľa je zakázaná podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu; 22a) rozhoduje o uložení povinnosti zdržať sa takého konania a o povinnosti odstrániť protiprávny stav,
- e) vydáva rozhodnutie o tom, že orgán štátnej správy pri výkone štátnej správy, obec, alebo vyšší územný celok pri výkone samosprávy a pri prenesenom výkone štátnej správy a záujmová samospráva pri prenesenom výkone štátnej správy porušili tento zákon, rozhoduje o uložení povinnosti zdržať sa

- takého konania a o povinnosti odstrániť protiprávny stav,
- f) postupuje a rozhoduje vo veciach ochrany súťaže vyplývajúcich z ustanovení tohto zákona alebo z osobitných predpisov, 18a)
 - g) kontroluje dodržiavanie rozhodnutí vydaných v konaní pred úradom,
 - h) vydáva stanovisko podľa osobitného predpisu, 22b)
 - i) zabezpečuje medzinárodné vzťahy v oblasti ochrany súťaže na úrovni orgánov s právomocou v tejto oblasti,
 - j) podáva návrh na súd na vydanie súhlasu s inšpekciou pre Komisiu na výkon jej činností podľa osobitného predpisu, 18a)
 - k) podáva návrh na súd na vydanie súhlasu s inšpekciou na výkon svojich činností podľa § 22a ods. 8,
 - l) navrhuje ďalšie opatrenia na ochranu a podporu súťaže,
 - m) vydáva súhlas s osobou správcu alebo určuje osobu správcu podľa § 12 ods. 8 a § 38f ods. 4.

Podľa odseku 2 citovaného zákonného ustanovenia v súvislosti s plnením úloh podľa tohto zákona a podľa osobitného predpisu 1aa) má úrad právo vyžadovať od podnikateľov, ako aj od vedúcich zamestnancov podnikateľa, štatutárnych orgánov podnikateľa, kontrolných orgánov podnikateľa alebo od členov týchto orgánov podnikateľa, alebo od iných zamestnancov podnikateľa (ďalej len „zamestnanci podnikateľa“), ako aj od iných fyzických osôb a právnických osôb informácie a podklady, ktoré sú nevyhnutné pre činnosť úradu bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané, vyhotovovať z nich kópie a výpisy alebo vyžadovať ich úradne overené preklady do slovenského jazyka, vyžadovať písomné vysvetlenie alebo ústne vysvetlenie s možnosťou vyhotovenia si jeho zvukového záznamu. Tieto subjekty sú povinné takéto informácie a podklady úradu bezplatne poskytnúť v lehote určenej úradom; v prípade utajovaných skutočností za dodržania podmienok ustanovených osobitným predpisom.

Podľa § 22a zákona o ochrane hospodárskej súťaže

- (1) Pri plnení úloh podľa tohto zákona majú zamestnanci úradu, ako aj osoby poverené plnením úloh patriacich do pôsobnosti úradu (ďalej len „zamestnanci úradu“) právo na základe písomného poverenia (ďalej len „poverenie“) vstupovať do všetkých priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa, ktoré súvisia s činnosťou alebo s konaním podnikateľa, s cieľom vykonať inšpekciu.
- (2) Pri vykonávaní prešetrovania a v prvostupňovom konaní poverí zamestnancov úradu na vykonanie inšpekcie podpredseda úradu, v konaní pred radou poverí zamestnancov úradu predseda rady. Poverenie obsahuje meno, priezvisko a funkciu osoby vydávajúcej poverenie, označenie podnikateľa, v ktorého priestoroch a dopravných prostriedkoch sa má inšpekcia vykonať, časový rozsah vykonávania inšpekcie, predmet a účel inšpekcie, meno a priezvisko zamestnanca úradu povereného výkonom inšpekcie, poučenie o právach a povinnostiach podnikateľa, v ktorého priestoroch a dopravných prostriedkoch sa má inšpekcia vykonať, podpis osoby, ktorá poverenie vydala, číslo poverenia a odtlačok pečiatky úradu.
- (3) Zamestnanec úradu sa pri výkone inšpekcie preukazuje poverením podľa odseku 2, ktorého rovnopis predloží pri začatí inšpekcie podnikateľovi alebo akémukoľvek zamestnancovi podnikateľa, v ktorého priestoroch a dopravných priestoroch sa má inšpekcia vykonať.
- (4) O priebehu inšpekcie vyhotovia zamestnanci úradu zápisnicu. Podpísaním zápisnice sa považuje inšpekcia za skončenú. Inšpekcia je skončená aj vtedy, ak niektorá z osôb prítomných pri inšpekcii odmietla podpísať zápisnicu; dôvody odmietnutia sa uvedú v zápisnici. Úrad môže výkon inšpekcie z objektívnych dôvodov prerušiť na nevyhnutne potrebný čas, a to aj opakovane.
- (5) Na zabezpečenie získania informácií a podkladov uvedených v § 22 ods. 2 majú zamestnanci úradu v priebehu inšpekcie právo, a v prípade utajovaných skutočností za dodržania podmienok ustanovených osobitným predpisom, 22c)
 - a) zapečatiť podklady alebo nosiče, na ktorých sú informácie zaznamenané, zapečatiť priestory a ich vybavenie, ako aj dopravné prostriedky na určitý čas a v rozsahu nevyhnutnom na vykonanie inšpekcie,
 - b) odňať podklady alebo nosiče, na ktorých sú informácie zaznamenané, na nevyhnutný čas s cieľom vyhotoviť kópie alebo získať prístup k informáciám, ak úrad nemôže počas výkonu inšpekcie, najmä z technických dôvodov, získať prístup k informáciám alebo vyhotoviť kópie podkladov alebo dokumentov,

c) zabezpečiť si vstup do priestorov a dopravných prostriedkov podnikateľa, otvoriť uzatvorené priestory a ich vybavenie alebo si iným spôsobom zabezpečiť prístup k podkladom alebo nosičom, na ktorých sú informácie zaznamenané; na zabezpečenie prístupu je úrad oprávnený prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie prekonania prekážky,

d) zabezpečiť si prístup ku všetkým informáciám, ktoré boli uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch podnikateľa alebo ktoré boli vytvorené v akejkoľvek elektronickej podobe podnikateľom, alebo ku ktorým má podnikateľ prístup v súvislosti s jeho činnosťou, vrátane informácií, ktoré sú uložené v akejkoľvek elektronickej podobe na dátových nosičoch iných subjektov a podnikateľ k nim má prístup a využíva ich pre svoju činnosť; na zabezpečenie prístupu k týmto nosičom je úrad oprávnený prizvať iné osoby spôsobilé na zabezpečenie takého prístupu, ktorým však týmto nevzniká oprávnenie na prístup k informáciám.

(6) Zamestnanci úradu sú oprávnení vyhotoviť kópie akýchkoľvek informácií v listinnej podobe, všetkých počítačových údajov a podkladov uložených v akejkoľvek elektronickej podobe na dátovom nosiči podľa odseku 5 písm. d/.

(7) Na účely vykonania inšpekcie a v priebehu výkonu inšpekcie je podnikateľ povinný

a) umožniť vstup podľa odseku 5 písm. c/,

b) spolupracovať so zamestnancami úradu a poskytovať potrebnú súčinnosť a umožniť riadne vykonanie inšpekcie,

c) umožniť, aby jeho zamestnanec podal vysvetlenie a predložil informácie a podklady nevyhnutné na činnosť úradu bez ohľadu na nosič, na ktorom sú zaznamenané,

d) zabezpečiť prístup ku všetkým podkladom, informáciám a dátam v elektronickej podobe,

e) zabezpečiť neporušenie pečate podľa odseku 5 písm. a/.

Najvyšší súd sa vo veci primárne zaoberal procesnou prípustnosťou žaloby, nakoľko odporca žiadal žalobu zamietnuť ako neprípustnú. namietal, že vyčerpanie prostriedkov, ktoré umožňuje osobitný predpis predpokladá, že o týchto opravných prostriedkoch bolo rozhodnuté, keďže žaloba bola podaná pred vybavením sťažnosti podanej žalobcom podľa zákona o sťažnostiach, bola podaná predčasne.

Najvyšší súd v tejto súvislosti poukazuje na predchádzajúci rozsudok Najvyššieho súdu 1Sžz/6/2014 týkajúci sa v predjednávanej veci ktorý zamietol ako neprípustný bez meritórneho preskúmania podaný návrh po tom, ako zistila že návrh nebol podaný po vyčerpaní prostriedkov ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Vychádzajúc z tohto rozhodnutia, najvyšší súd rešpektuje že účastníci konania v tejto veci vychádzali z nevyhnutnosti podať pred podaním žaloby sťažnosť, podľa zákona o sťažnostiach.

Je potrebné poukázať na závery, ktoré Najvyšší súd vyslovil v rozsudku 3Sžz/1/2009, že § 250v ods. 3 veta druhá OSP. Je nevyhnutné vykladať tak, že o existencii zásahu sa žalobcovia dozvedeli až dorúčením oznámenia o vybavení sťažnosti. K námietke odporcu zmeškaním subjektívnej lehoty preto nebolo možné vyhovieť. Ďalej najvyšší súd vo veci konštatoval, že splnenie podmienok prípustnosti návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je nevyhnutné v zmysle článku 152 ods. 4 ústavy v spojení s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR vykladať tak, aby sa vzájomne nevylučovali.

Najvyšší súd vo veci 3Sžz/1/2009 ďalej konštatoval, že splnenie podmienok prípustnosti návrhu na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy v ust. § 250v ods. 3 OSP je nevyhnutné v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vykladať tak, aby sa vzájomne nevylučovali.

Odporca v stanovisku z 16.03.2015 namietal, že návrh je podaný súčasne aj predčasne, aj oneskorene. V citovanom stanovisku ďalej výslovne vytýkal navrhovateľovi, že návrh podal pred tým, ako bola jeho sťažnosť vybavená, kým v podaní z 23.04.2015 naopak namietal, že návrh nebol podaný už do 30 dní od inšpekcie. I z toho je zrejmé, že výklad odporcu nemôže byť ústavne konformný a je potrebné prikloniť sa k takému výkladu, ktorý výkon práva na súdnu ochranu umožní. Za už popísaných okolností súd s cieľom odstránenia panujúcej právnej neistoty akceptoval argumentáciu navrhovateľa, že plynutie subjektívnej lehoty je v tomto prípade potrebné vykladať tak, že táto neuplynie skôr ako 30 dní

po doručení oznámenia o vybavení sťažnosti.

Iný výklad by spôsobil, že dotknutá osoba by mohla podať žalobu len do 30 kalendárnych dní od zásahu, avšak musela by ešte predtým vyčerpať prostriedky podľa osobitného predpisu (sťažnosť). Na vybavenie sťažnosti má príslušný orgán zákonnú lehotu 60 pracovných dní s možnosťou predĺženia o ďalších 30 pracovných dní (§ 13 zákona o sťažnostiach). Podmienky prípustnosti žaloby by tak nebolo možné splniť.

Zmyslom zákona a úmyslom zákonodarcu nemohlo byť ani to, aby dotknuté osoby podali do tridsiatich dní sťažnosť aj žalobu. Takému výkladu bráni § 6 ods. 1 písm. b/ zákona o sťažnostiach, na základe ktorého orgán verejnej správy sťažnosť odloží, ak je zjavné, že v predmetnej veci koná súd. Zákon by tak vyžadoval splnenie nezmyselnej podmienky a využitie zjavne neúčinného prostriedku.

Odporca na pojednávaní dňa 09.06.2015 uviedol, že navrhovateľ proti postupu odporcu počas inšpekcie dňa 04.02.2014 nenamietal. Citoval rozsudok Najvyššieho súdu vo veci 1Sžz/10/2014, a argumentoval, že moment verifikácie obsahu zápisnice subjektom inšpekcie je nutné chápať vo vzťahu k právu na neskoršiu súdnu ochranu ako koncentračnú zásadu, tzn. že iba v tomto okamihu prejavovaná nespokojnosť s postupom inšpekcie, vyvoláva relevantné právne účinky vo forme sprístupnenia súdnej ochrany. Navrhovateľ sa na pojednávaní k tomu vyjadril tak, že poukazované ustanovenia neboli v čase inšpekcie 04.02.2014 platné, koncentračná zásada z právneho poriadku nevyplyva, pritom podľa § 21 správneho poriadku musí byť koncentračná zásada vždy výslovne upravená a konajúci orgán na ňu výslovne musí upozorniť. Možnosť uplatnenia námietok podľa odseku 3 sa má týkať obsahu zápisnice, a nie úkonu samotného, ani spôsobu jeho realizácie. Inšpekcia trvala osem hodín, prešetrovaný subjekt nemusí mať na inšpekciu dostupného advokáta, a preto by takáto koncentračná zásada podľa navrhovateľa porušovala právo na právnu pomoc podľa článku 47 ústavy a právo na spravodlivý proces. Pokiaľ by lehota na uplatnenie ochrany jeho práv mala byť počítaná v hodinách, nebolo by objektívne možné pripraviť kvalifikované námietky. Poukázal pritom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Tricard proti Francúzsku (č. sťažnosti 40472/98), Delta pekární a.s. proti ČR (č. sťažnosti 97/11) a na nález Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. PL. ÚS 17/09. Osobitne poukázal na nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 68/2010 publikovaný pod č. 38/2010, podľa ktorého výslovne platí, že „skutočnosť, že sťažovateľ neuviedol priamo do zápisnice námietku proti vykonaniu úkonu (zaistenie počítačového vybavenia), nemožno v žiadnom prípade považovať za jeho vedomý súhlas s vykonaním nelegálneho úkonu znamenajúceho zásah do jeho práva na súkromie“, pričom „táto skutočnosť bola dostatočným dôvodom na to, aby ústavný súd vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa.“

Najvyšší súd v posudzovanej veci nezistil dôvod pre ktorý by sa mal odkloniť od publikovanej judikatúry Ústavného súdu SR a účastníkovi neposkytnúť súdnu ochranu (takýto záver nevyplyva ani z predchádzajúcich rozhodnutí tunajšieho súdu vo veciach napr. sp.zn. 3Sžz/1/2011 a 4Sžz/1/2013). Najvyšší súd navyše ani nezistil, že by na namietanú koncentračnú zásadu bol navrhovateľ pri inšpekcii žalovaným upozornený a nestotožnil sa ani s tvrdením, že by žalobca podpísal zápisnicu bez námietok. Je potrebné dodať, že inšpekcia je stresovým momentom pre podnikateľa založeným na momente prekvapenia bez možnosti prípravy. Pod hrozbou značne vysokej sankcie je potom pochopiteľné, že podnikatelia sa budú snažiť inšpektorom vyhovieť. Pre podnikateľov je dôležité, aby v rámci námietok do zápisnice uviedli skutočnosti, ktoré nastali. Pokiaľ však ide o námietky voči povereniam, dôvodom inšpekcie, postupu pri výkone inšpekcie, či iné právne námietky, nemožno považovať ich uplatnenie počas krátkeho času vykonávaného zásahu za nevyhnutné.

Najvyšší súd po posúdení uvedených skutočností dospel k záveru, že podmienky prípustnosti v zložitej skutkovej a právnej situácii je potrebné posudzovať tak, aby bol uprednostnený výklad, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, realizáciu ústavou garantovaných práv. Mal pritom na zreteli, že všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou a medzinárodnými zmluvami garantovaných základných práv a slobôd (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 209/07, II. ÚS 148/06, II. ÚS 31/04) a vzhľadom na uvedené dospel k

rozhodnutiu, že návrh je potrebné považovať za procesne prípustný .

Navrhovateľ vo svojej žalobe namieta, že odporca počas inšpekcie navrhovateľovi nezákonne odňal súkromné zariadenia so súkromným obsahom a vyhotovil si kópiu ich obsahu, pričom nevykonával ani selekciu dát, čím nezákonne zasiahol do práva žalobcu na súkromie.

Zároveň uviedol, že po začatí inšpekcie mu bolo jeho zamestnávateľom oznámené, že sa má dostaviť do zasadačky miestnosti, kde čakali poverení zamestnanci odporcu, ktorí sa nepredstavili a ničím nepreukázali. Poverení zamestnanci ho následne vyzvali, aby im predložil svoj notebook a telefón. Aj keď navrhovateľ nebol informovaný o podrobnostiach a svojich právach, mal za to, že povinnosť predložiť takéto nosiče sa vzťahuje len na jeho zamestnávateľa . Preto poverených zamestnancov výslovne a opakovane upozornil, že od neho vyžadujú predloženie súkromného notebooku a súkromného telefónu, obsahujúcich súkromné dáta. Namietal pritom opakovane, že nesúhlasí s ich vydaním a prezeraním.

Poverení zamestnanci, opakujúc že sú orgánom verejnej moci a že navrhovateľ je povinný plniť ich požiadavky, naliehali, aby im navrhovateľ uvedené zariadenia vydal. Keďže nemal žiadneho právneho zástupcu a poverení zamestnanci dôrazne trvali na vydaní zariadení pod hrozbou sankcií, s nesúhlasom im vyhovel. Skutočnosť, že navrhovateľ namietal súkromnú povahu zariadení vyplýva aj z textu zápisnice. Navrhovateľovi v dodatku nebolo umožnené pri Inšpekcii oboznámiť sa s textom zápisnice, ani skontrolovať správnosť a úplnosť zápisnice, či inak ovplyvniť alebo verifikovať jej obsah. So zápisnicou (a povereniami) mu umožnil oboznámiť sa až zamestnávateľ s podstatným časovým odstupom od ukončenia inšpekcie.

Navyše, následne odporca počas Inšpekcie nevykonával riadnu selekciu kopírovaných dát z hľadiska toho, či spadajú do vymedzeného rámca predmetu inšpekcie, či nie sú súkromnej povahy a či nie sú chránené osobitnými predpismi a skopíroval z notebooku navrhovateľa a odniesol veľké množstvo dát, pričom je podľa neho nepochybné, že prevažná väčšina z nich nemôže ani súvisieť s predmetom inšpekcie. Tým malo dôjsť k zjavnému prekročeniu oprávnení vyplývajúcich § 22 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014.

V dôsledku vyššie uvedeného zásahu žalovaného je navrhovateľ v stave, kedy sa veľký objem jeho súkromných správ a dokumentov nachádza mimo jeho dispozície. Tento stav by nenastal, keby odporca nepreskúmaval jeho súkromné zariadenia, alebo by mu aspoň počas inšpekcie umožnil rozporovať súkromnú povahu konkrétnych dokumentov. Odporca pritom pri „hrubej“ selekcii dokumentov a korešpondencie použil metódu vyhľadávania výlučne podľa kľúčových slov, ktorých výber bol neadresný a široký, čím nezabezpečil adresnosť výsledkov a súlad s vymedzeným predmetom Inšpekcie.

Nijakým spôsobom nemá navrhovateľ zaručené, že sa bude môcť zúčastniť prípadnej ďalšej selekcie dát a účinne brániť svoje práva, pričom zvolený postup žalovaného porušuje princípy nevyhnutnosti a proporcionality.

Odporca uviedol, že inšpekcia bola vykonávaná v podnikateľských priestoroch zamestnávateľa žalobcu, počítač navrhovateľa sa nachádzal na pracovisku a zástupcovia zamestnávateľa označili tento počítač ako počítač, ktorý obsahuje údaje skúmané úradom a sami úradu tento počítač odovzdali. Ak podnikateľ, ktorého správanie je prešetrované počas inšpekcie tvrdí, že určitý nosič informácií obsahuje informácie, ktoré sú pre úrad relevantné (t.j. relevantné vtom zmysle, že obsahuje informácie týkajúce sa prešetrovaného správania sa) a súčasne tento nosič predloží zamestnancom úradu, potom nie je podstatné, že zamestnanec podnikateľa používa takýto počítač okrem pracovných aj na súkromné účely.

Podľa odporcu nie je možné stotožňovať povahu nosiča informácií a informácie samotné. Ako podľa navrhovateľa vyplýva z judikatúry súdov, ak okolnosti nasvedčujú tomu, že určitý nosič informácií obsahuje informácie týkajúce sa podnikateľskej činnosti, úrad nemá dôvod pochybovať o tom, že sa tam takéto údaje skutočne nachádzajú a v prípade, že sa tam nachádzajú aj iné údaje, nie je to prekážkou prehľadania takéhoto počítača.

Podľa odporcu v prípade konania vo veci vedenej Krajským súdom v Bratislave (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.02.2007, sp.zn. 2S/414/05) sa Krajský súd v Bratislave vyjadroval k otázke, či bol úrad počas inšpekcie oprávnený nahliadať do osobného diára podnikateľa odporca cituje z rozsudku, cit.: „... žalovaný mohol o stretnutí zástupcov týchto dvoch podnikateľov získať informácie v podstate z akýchkoľvek zdrojov, pokiaľ neboli chránené iným spôsobom“.

Ďalej odporca poukázal na skutočnosť, že prostredníctvom počítača bolo prehliadané pracovné emailové konto navrhovateľa. Poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bernh Larsen holding a i. proti Nórsku (č. 24117/08), kedy boli skopírované nosiče, ktoré obsahovali informácie súkromného charakteru.

V uvedenom prípade je potrebné poukázať na znenie § 22 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z.z. v znení do 30.06.2014.

Po novele zákona č. 136/2001 Z.z. súčinnosťou od 01.07.2014 zákon č. 136/2001 Z.z. podrobnejšie vymedzuje právomoci úradu pri vykonávaní inšpekcii, osobitne v § 22a ods. 5.

Zo zápisnice z vykonanej inšpekcie dňa 04.02.2014 č. IZ-29/2014 vyplýva, že medzi cca 9:45 hod. do 10:01 hod. sa postupne dostavili žalovaným požadovaní zamestnanci podnikateľa a predložili notebooky a mobilné telefóny; žalobca konkrétne o 9:55 hod. V zápisnici sa uvádza že navrhovateľ bol požiadaný, aby predložil svoj notebook a telefón. Uviedol, že v telefóne aj notebooku sú jeho súkromné zariadenia a má v nich aj súkromné informácie“.

Právny zástupca zamestnávateľa sa dostavil podľa záznamu v zápisnici o 10:15 hod.

Zo zápisnice ďalej vyplýva, že zariadenia navrhovateľa mu boli vrátené o 15:04. hod. a v tom istom čase mu bol odblokovaný jeho prístup k pracovnému emailovému kontu.

Odporca správne uvádza, že poverenie na vykonanie inšpekcie sa vzťahuje na obchodné priestory, sídlo v poverení uvedeného podnikateľa, a teda má právo prehľadávať priestory a zariadenia, ktoré sa tam nachádzajú. Zároveň sa možno stotožniť aj s tvrdením odporcu v tom, že je vecou zamestnanca, alebo zamestnávateľa, ak na zariadeniach zmiešava aj dokumentáciu inej ako obchodnej povahy, musí byť pripravený následne strpieť jej preskúmanie zo strany štátnych orgánov, ktoré sú na to oprávnené, pokiaľ nie je osobitne chránená (viď napr. prípad Bernh Larsen holding a i. proti Nórsku).

Rozhodnutia súdov, na ktoré poukazuje žalovaný sa týkali prehľadávania/inšpekcii podnikateľských priestorov a nosičov, ktoré patrili podnikateľovi. V posudzovanom prípade však išlo o súkromné zariadenie. Šlo o vec vo vlastníctve zamestnanca, ktorú si priniesol na pracovisko. Najvyšší súd v rozhodnutí Bernh Larsen holding a i. neidentifikoval záver, podľa ktorého by prinesenie súkromnej veci na pracovisko alebo prípadné zmiešanie časti pracovného obsahu so súkromným obsahom na súkromnom nosiči vyvolalo rovnaké následky.

Je potrebné dôsledne skúmať prípustnosť zásahu do základných práv zamestnancov, vrátane ich práva na súkromie. Pokiaľ ide o súkromnú sféru zamestnancov - fyzických osôb, tá nekončí úplne príchodom na pracovisko, a je daná v istom ohľade aj v priestoroch zamestnávateľa. Európsky súd pre ľudské práva sa v niekoľkých prípadoch vyjadril k ochrane súkromia zamestnancov na pracovisku (viď napr. prípad Amann proti Švajčiarsku, č. 27798/95, Copland proti Spojenému kráľovstvu, č. 62617/00).

Orgány verejnej moci môžu do tohto práva zaručeného o.i. článkom 8 dohovoru, zasahovať len keď je to v súlade so zákonom (zásada legality), nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných (zásada legitimacy). Zásadu legality a legitimacy dopĺňa zásada proporcionality, podľa ktorej možno zásah vykonať v rozsahu zodpovedajúcom nevyhnutnosti, primerane sledovaným cieľom a čo najmenej obmedzujúcim spôsobom.

Zo zásady legality vyplýva požiadavka, aby orgány verejnej moci postupovali podľa účinnej právnej normy, ktorá musí spĺňať materiálne požiadavky kladené na jej kvalitu. Právna norma predstavujúca základ pre zásah do základného práva musí byť obzvlášť presná; je esenciálne mať jasné, detailné pravidlá na tento prípad (viď napr. prípad Petri Sallinen a iní proti Fínsku, č. 50882/9, § 76, 82, 90 - 92).

V pochybnostiach ďalej platí povinnosť vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou a medzinárodnými zmluvami garantovaných základných práv a slobôd (viď napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 209/07, II. ÚS 148/06, II. ÚS 31/04). Pri tom treba zohľadniť aj imperatívny vyjadrené v č. 13 ods. 4 a č. 152 ods. 4 ústavy.

Najvyšší súd posúdil uplatnenú právnu úpravu zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.04.2014, ktorú účastníci konania vykládali rozlične. V tejto súvislosti posúdil aj poverenia na vykonanie inšpekcie, ktoré na jej základe vydal predseda žalovaného orgánu a ktoré v praxi aplikovali inšpektori žalovaného orgánu a dospel k záveru že odporca musí pre možnosť vydania poverenia na zásah do základných práv subjektov už disponovať určitými skutočnosťami, ktoré dostatočne a primerane odôvodňujú záver o potrebe nevyhnutnosti realizácie zásahu do práv príslušných subjektov. Takéto skutočnosti však z odôvodnenia poverení podľa navrhovateľa dostatočne a riadne nevyplývajú.

Odporca poukázal na judikatúru Súdneho dvora vo veci Dow Chemical Ibérica, SA a i. proti Európskej komisii (97/87 až 99/87, Zb. s. 3165) & rozsudok vo veci France Télécom proti Európskej komisii (T-339/04, rozsudok z 8. marca 2007, Zb. s. II 52). Uvádza, že podľa tejto judikatúry ani Európska komisia nie je povinná oznámiť adresátom rozhodnutia nariaďujúceho inšpekciu všetky informácie, ktoré má k dispozícii týkajúceho sa porušenia, ani uviesť detailnú právnu analýzu predpokladaného porušenia. Ďalej uvádza, že Európska komisia musí v rozhodnutí uviesť, že disponuje informáciami a dôležitými faktickými skutočnosťami, ktoré ju vedú k podozreniu, že sa dotknutý podnik dopustil porušenia.

Odporca ďalej uviedol, že v poverení na vykonanie inšpekcie v priestoroch žalobcu bolo jasne uvedené, čo viedlo žalovaného k vykonaniu inšpekcie. Podľa žalovaného, žalovaný úrad v povereniach uviedol, že výsledky verejných obstarávaní vyhlásených za účelom realizácie projektov financovaných v rámci OPIS, najmä v rámci projektu elektronizácia služieb VÚC, a to najmä nízky počet prijatých ponúk, úroveň celkových hodnôt zákaziek s predpokladanými hodnotami zákaziek, striedanie víťazov jednotlivých verejných obstarávaní, nasvedčovali koordinácii medzi podnikateľmi uvedenými v povereniach. V danom prípade podmienky stanovené európskou judikatúrou boli podľa žalovaného splnené.

Je potrebné konštatovať, že poverenie je základný právny akt, na základe ktorého protimonopolný úrad vykonáva inšpekcie. Jeho zákonnosť je predpokladom zákonnosti ďalšieho postupu vykonaného na jeho základe.

Zákon č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014 nestanovoval náležitosti poverenia na vykonanie inšpekcie. To neznamena, že rozsah výkonu inšpekcií protimonopolného úradu môže byť tak rozsiahly, že sa jeho hranice vymykajú reálnej možnosti kontroly. Aj podnikatelia majú právo ochrany proti svojvoľným alebo neprimeraným zásahom verejnej moci do ich sféry. Neohlásená inšpekcia nepochybne znamena zásah do činnosti podnikateľa. Je preto nevyhnutné, aby súd mal možnosť preskúmať, či nešlo o svojvoľný výkon verejnej moci, či existovali skutočnosti odôvodňujúce vykonanie takého zásahu, ako aj poverenie, na základe ktorého bola vykonaná.

Aby inšpekcia nebola len tzv. „fishing expedition“ (z angl. „rybárska expedícia“), teda návšteva podnikateľa s náhodným zberom informácií a dokumentov, je potrebné, aby poverenie bolo založené predovšetkým na dôvodnom podozrení z porušenia hospodárskej súťaže. Zároveň musí byť vymedzený predmet a účel inšpekcie, teda určenie možného porušenia, ktorého sa inšpekcia týka a trh, na ktorom malo dôjsť k porušeniu, ku ktorému má protimonopolný úrad dôvodné podozrenie.

Protimonopolný úrad nemusí predkladať podnikateľovi podrobnú právnu analýzu, avšak poverenie musí

byť dostatočne odôvodnené a dostatočne určité, nakoľko na druhej strane vymedzuje podnikateľovi rozsah jeho spolupráce, ktorú je protimonopolnému úradu povinný poskytnúť podľa § 22 ods. 2 zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014 (predkladať informácie a podklady, podávať vysvetlenie). Túto povinnosť má podnikateľ však len v rozsahu vymedzenom poverením. Následne len dôkazy získané počas inšpekcie v rámci zákonnými povereniami jasne vymedzeného predmetu inšpekcie možno použiť na ďalšie zákonné účely. Vymedzenie predmetu inšpekcie je preto dôležitým prvkom poverenia.

Vzhľadom na absenciu zákonnej úpravy a povahu právneho aktu je možné poukázať aj na rozhodnutia na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie v tomto smere.

Súdny dvor Európskej únie vo veci Dow Chemical Ibérica a i. proti Európskej komisii, bod 45, uviedol, že hoci je nesporné, že Európska komisia nie je povinná oznámiť adresátovi rozhodnutia o inšpekcii všetky informácie týkajúce sa údajných porušení, ktoré má k dispozícii, ani tieto porušenia presne právne kvalifikovať, musí jasne uviesť domnienky, ktoré má v úmysle overiť.

rozsudku zo 14. novembra 2012 vo veci T 135/09, Nexans proti Európskej komisii Súdny dvor pripomenul, že cieľom inšpekcii vykonávaných Európskou komisiou je zhromaždiť dokumentáciu potrebnú na overenie určitého skutkového a právneho stavu a jeho rozsahu, o ktorom už Európska komisia má informácie. V rámci tohto preskúmania sa súd musí uistiť, že existovali dostatočne závažné nepriame dôkazy, ktoré umožňovali nadobudnúť podozrenie, že dotknutý podnik porušil pravidlá hospodárskej súťaže. Ďalej súd uviedol, že hoci Európska komisia v štádiu inšpekcie nie je povinná presne definovať trh, ktorého sa jej vyšetrovanie týka, musí dostatočne určiť odvetvia dotknuté údajným protiprávnym konaním, ktoré je predmetom vyšetrovania, aby jednak umožnila tomuto podniku obmedziť svoju spoluprácu na činnosti v odvetviach, o ktorých má Európska komisia dostatočne vážne nepriame dôkazy umožňujúce nadobudnúť podozrenie o porušení pravidiel hospodárskej súťaže a odôvodňujúce zásah do sféry súkromnej činnosti tohto podniku, a jednak umožnila súdu prípadne preskúmať, či boli uvedené dôkazy v tomto ohľade dostatočne závažné.

V prvom rade je potrebné uviesť, že Najvyšší súd považuje za nespochybniteľné zákonom priznané rozsiahle právomoci úradu pri ochrane hospodárskej súťaže, z ktorých niektoré až korešpondujú s inštitútmi trestného práva. Avšak práve vzhľadom na tieto široké kompetencie je úrad maximálne povinný dbať na ústavnú a zákonnú povinnosť zabezpečiť primeranosť využívania svojej kompetencie pri vykonávaní úkonov na, ktoré ho oprávňuje zákon stanovením striktne nevyhnutného rozsahu zásahu do základných práv tak, aby boli zabezpečené legitímny sledované ciele tohto zásahu, avšak na strane druhej v zmysle zásady proporcionality, aby dochádzalo len k nevyhnutným a konkrétnymi okolnosťami podmieneným zásahom do týchto práv. Záujem spoločnosti pri ochrane hospodárskej súťaže zakladajúci oprávnenosť zásahov do základných práv musí byť uvedený do rovnováhy so závažnosťou zásahu do týchto práv, čo znamená povinnosť zvoliť pri stanovení oprávnení osôb vykonávajúcich inšpekciu čo najprimeranejší prostriedok, ktorý je súčasne spôsobilý zabezpečiť dosiahnutie sledovaného cieľa. Aj napriek veľkému významu úloh, ktoré zabezpečuje odporca, nestačí iba argumentovať jeho oprávneniami, lebo podľa názoru súdu ho nič neopravňuje bez ďalšieho chrániť hospodársku súťaž na úkor ústavou a ďalšími predpismi priznaných práv osôb podliehajúcich jeho právomoci, keďže každý zásah do týchto práv vykonaný v rámci akéhokoľvek postupu štátu voči jednotlivcovi musí byť ospravedlnený konkrétnou skutočnosťou, nakoľko právomoc orgánu štátu je iba predpokladom možnej realizácie takejto právomoci a nie merítkom v prípade jeho nedostatočne konkrétne zdôvodnenej intenzity, alebo hĺbky a rozsahu.

Požiadavka ochrany pred svojvoľným, alebo neprimeraným zásahom verejnej moci do oblasti súkromnej činnosti osôb predstavuje všeobecnú zásadu právneho poriadku Slovenskej republiky, ako aj Spoločenstva. Pre posúdenie, či bol zásah zákonný, musí mať súd právomoc a možnosť skúmať, či tento zásah bol v medziach zákona, či sledoval legitímny cieľ a či bol k dosiahnutiu cieľa primeraný.

Z týchto aspektov je potrebné vo všeobecnosti k obsahu poverenia uviesť, že musí obsahovať také

odôvodnenie, aby súd mohol preskúmať relevantnosť dôvodov na posúdenie nevyhnutnej miery zásahu, čiže či závažnosť podozrení o možnej spoluúčasti dotknutého subjektu na nezákonnom zásahu je aspoň v rovine dôvodného podozrenia, teda či zásah do sféry súkromnej činnosti právnickej osoby nenesie znaky neprimeranosti zvolených prostriedkov, teda neproporcionality.

Za týmto účelom, musí odôvodnenie poverenia na výkon inšpekcie obsahovať popis základných charakteristických vlastností podozrivého deliktu, označenie dotknutého trhu, charakter podozrivých obmedzení a vysvetlenia, z ktorých vyplynú závažné indície so všeobecným označením ich charakteru a druhu ako aj závažné materiálne indície, na základe ktorých vyplynie podozrenie vo vzťahu k dotknutému subjektu zo spolupáchateľstva deliktu. Ďalej je potrebné uviesť vysvetlenie, akým spôsobom bol spáchaný uvedený delikt, a najmä čo najpresnejšie označenie toho, čo sa kontrolou hľadá a čoho sa týka.

Odporca je oprávnený tieto údaje uviesť iba vo všeobecnej rovine, uvedením ich druhu a významu tak, aby boli chránené jeho zdroje informácií, pričom je potrebné preukázať, že zisťovanie skutočností svedčiacich o spáchaní deliktu by bolo odsúdené na neúspech, alebo výrazne sťažené, ak by nedošlo k oprávnenému zásahu do práv a slobôd preverovaných subjektov.

Pokiaľ ide o predmet, účel inšpekcie a odôvodnenie, z poverenia na vykonanie inšpekcie je zrejmé, že boli vymedzené nasledovne:

Účel inšpekcie protimonopolný úrad vymedzil ako získanie podkladov a informácií, ktoré sa týkajú možných dohôd alebo zosúladených postupov, ktoré majú za cieľ alebo môžu mať za následok obmedzovanie súťaže podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane hospodárskej súťaže a či. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej ako „ZFEÚ“) a ku ktorým došlo na území Slovenskej republiky v období od roku 2007 až do súčasnosti, medzi podnikateľmi: N. D., M., D., C, vrátane ich právnych predchodcov alebo podnikateľov s nimi majetkovo alebo personálne spojenými, ako aj dohôd obmedzujúcich súťaž medzi týmito podnikateľmi a ďalšími podnikateľmi pôsobiacimi v Slovenskej republike na trhu vývoja, implementácie, obchodu, servisu a konzultačných služieb v oblasti informačných technológií, pričom možné dohody obmedzujúce súťaž majú za cieľ alebo následok obmedzovanie súťaže na trhu vývoja, implementácie, obchodu, servisu a konzultačných služieb v oblasti informačných technológií prostredníctvom koluzívneho správania, v dôsledku ktorého vyššie uvedení podnikatelia koordinujú svoje správanie v procese verejných obstarávaní, ktoré sú financované z finančných prostriedkov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti, najmä vo verejných obstarávaniach, ktoré boli financované v rámci projektu „Elektronizácia služieb VÚC“, t.j. verejného obstarávania verejného obstarávateľa Nitriansky samosprávny kraj, ... Košický samosprávny kraj, ... Žilinský samosprávny kraj, ... „Prešovský samosprávny kraj“ ..., Centrálny obstarávateľ ..., Trenčiansky samosprávny kraj ..., a tiež možnej účasti podnikateľa S. ..., vrátane jeho predchodcov a alebo podnikateľov s ním majetkovo alebo personálne spojenými, na takejto dohode obmedzujúcej súťaž, ako aj podkladov a informácií, ktoré sa týkajú účasti jednotlivých subjektov na takejto dohode obmedzujúcej súťaž alebo inak súvisia alebo môžu súvisieť s prešetrovaným konaním podnikateľov.

Dôvody vykonania inšpekcie vymedzil nasledovne. Najprv vymedzil popis operačného programu Informatizácia spoločnosti.

Ďalej sa v poverení sa uvádza, že „Úrad získal informácie, ktoré nasvedčujú tomu, že medzi podnikateľmi uvedenými v poverení došlo k dohode obmedzujúcej súťaž, ktorej obsahom je koordinácia ich správania vo verejných obstarávaniach, ktoré boli, prípadne budú vyhlásené za účelom realizácie projektov financovaných v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti a ktoré sa týkajú obstarania tovarov a služieb na vývoj. Informácie úradu nasvedčujú tomu, že predmetná dohoda obmedzujúca súťaž sa týka najmä koordinácie správania podnikateľov vo verejných obstarávaniach, ktoré boli vyhlásené v súvislosti s realizáciou projektu Elektronizácia služieb VÚC financovaného v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti, t.j. verejného obstarávania verejného obstarávateľa

Nitriansky samosprávny kraj, ... Košický samosprávny kraj, ... Žilinský samosprávny kraj, ... „Prešovský samosprávny kraj“ ..., Centrálny obstarávateľ, ..., Trenčiansky samosprávny kraj Výsledky verejných obstarávaní vyhlásených, a to najmä nízky počet prijatých ponúk, úroveň celkových konečných hodnôt zákaziek v porovnaní s predpokladanými hodnotami zákaziek, striedanie víťazov jednotlivých verejných obstarávaní a ďalšie skutočnosti naznačujú, že medzi vyššie uvedenými podnikateľmi došlo k dohode obmedzujúcej súťaž, ktorej obsahom bola koordinácia správania podnikateľov v predmetných verejných obstarávaní, pričom táto dohoda mohla mať rôzne podoby, najmä podobu dohody o nepredložení ponuky, dohody o rozdelení zákaziek, dohody o rotácii zákaziek, dohody o následných kompenzáciách prostredníctvom subdodávok, prípadne podnikatelia mohli zosúladiť svoj postup bez toho, aby dohodu uzatvorili v užšom zmysle“.

Ďalej sa v poverení uvádza odôvodnenie účasti podnikateľa S. na dohode obmedzujúcej súťaž.

V poverení sa tiež uvádza, že „dohoda obmedzujúca súťaž mohla byť uzatvorená prostredníctvom priamych kontaktov alebo výmeny citlivých obchodných informácií medzi jednotlivými podnikateľmi od roku 2007 až do súčasnosti“.

Poverenie ďalej obsahuje poučenie podľa § 22, § 40, § 38 ods. 5 zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom k 30.06.2014 ako aj podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch a obsahuje poučenie o možnosti ochrany pred nezákonným zásahom podľa § 250v OSP.

Na základe uvedeného je nutné konštatovať, že odôvodnenie poverenia na výkon inšpekcie nespĺňa vyššie uvedené požiadavky. Odôvodnenie poverenia je síce pomerne rozsiahle, bolo však vyhotovené vo veľmi všeobecnej rovine bez dostatočného označenia dôkazov, ktoré inšpektori majú hľadať a vysvetlenia toho, akým predpokladaným spôsobom mal byť spáchaný uvedený delikt, pričom sa dá súhlasiť s tvrdením navrhovateľa, že aj odôvodnenie danosti podozrenia je vo veľmi všeobecnej, a podľa názoru súdu i tak nie v dostatočnej odôvodnenej rovine a podozrenia vyplývajú z poverenia len vo vzťahu ku konkrétnemu projektu elektronizácie služieb VÚC, nie však vo vzťahu k iným projektom OPIS, ako to navodzuje úvodná časť poverení, či dokonca inej agende, ktorú poverení zamestnanci nepochybne rovnako skopírovali a odňali navrhovateľovi. Čiastočné odôvodnenie podozrenia bolo v texte poverení obsiahnuté len už k uvádzanému obstarávaniu elektronizácie služieb vyšších územných celkov a bolo formulované veľmi neurčito. Odporca v konaní nepreukázal že disponoval dostatočným podkladom pre vykonanie inšpekcie v tomto rozsahu. Následné rozšírenie predmetu poverenia na ďalšie obstarávania zákaziek financovaných z Operačného programu informatizácia spoločnosti nebolo zdôvodnené nijako. Napriek tomu inšpektori odporcu vyhľadali podklady aj k nim. Z odôvodnení odporcu vyplýva, že predmet inšpekcie fakticky rozširuje aj na zákazky, ktoré obstarané neboli ak bol predpoklad, že v prípade ich obstarania by boli financované z operačného programu.

Dá sa konštatovať, že ak by aj bol výkon inšpekcie na základe týchto skutočností potenciálne možný, poverení zamestnanci by boli povinní pri výkone inšpekcie striktné postupovať v zmysle článku 152 ods. 4 ústavy s ohľadom na vydané poverenia vrátane ich odôvodnenia len tak, že vyhľadajú a podrobia inšpekcií nanajvýš len informácie súvisiace s projektom elektronizácia služieb VÚC. Poverení zamestnanci však tento rozsah prekročili a konali tak nezákonne a neústavne.

Pokiaľ by chcel odporca argumentovať, že výrok poverení ho oprávňoval na zaisťovanie informácií aj vo vzťahu k iným oblastiam bez potreby reflexie ich odôvodnenia, v takom prípade by bolo nutné konštatovať, že poverenia boli formulované neprimerane široko, čím došlo nepochybne a zjavne k prekročeniu rozsahu striktné primeraného sledovanému cieľu, za súčasnej úplnej absencie riadneho odôvodnenia. Následkom toho je podľa súdu v spojitosti s ostatnými dôvodmi nezákonnosť zásahu.

Navrhovateľ poukázal na to, že ani Európska komisia nemôže vykonávať tzv. „Fishing expeditions“, t.j. inšpekcie bez relevantného dôvodu resp. v nedôvodnom rozsahu s cieľom náhodne získať podklady pre ďalšiu svoju činnosť. Takéto konanie by predstavovalo zneužitie právomocí na úkor základných práv súkromných subjektov.

Z poverenia vyplýva, že žalovaný rozšíril jej predmet tak, že by v podstate mohol prehľadávať takmer čokoľvek, čo by sa týkalo Operačného programu informatizácie spoločnosti od roku 2007 medzi akýmikoľvek podnikateľmi pôsobiacimi na trhu vývoja, implementácie, obchodu, servisu a konzultačných služieb v oblasti informačných technológií, a to aj do budúcnosti pre ešte nevyhlásené verejné obstarávania. Z vyjadrení žalovaného v zápisoch z jeho následných úkonov (prvé štyri odseky strany 5 zápisu č. IZ-328/2015 z 27.4.2015) vyplýva, že predmet inšpekcie fakticky ďalej rozširuje aj na zákazky, ktoré obstarané neboli, ak sa domnieval, že v prípade ich obstarania by boli financované z Operačného programu informatizácie spoločnosti.

Uvedené nemožno považovať za proporcionálne ani odôvodnené.

V dôvodoch poverenia absentujú dôvody pre takto široko vymedzený účel, a hoci tieto nemusia byť pri inšpekcii detailne vymedzené podnikateľovi (definovaný predmet inšpekcie však má aspoň rámcovo korešpondovať s dôvodmi uvedenými v poverení), tieto nie sú obsahom ani administratívneho spisu a ani neboli predložené Najvyššiemu súdu ani v rámci súdneho konania. Je potrebné zdôrazniť, že práve administratívny spis by mal obsahovať vymedzenie týchto skutočností/analýzu, v duchu požiadavky na presné zaznamenanie postupov správneho orgánu (viď napr. rozsudok citovaný vyššie vo veci 3Sžz/1/2011 - zaznamenanie procesných úkonov o vykonanej inšpekcii (dawn raid) do administratívneho spisu je základnou požiadavkou na preskúmanie zákonnosti postupu protimonopolného úradu (viď tiež rozsudok citovaný vyššie vo veci Delta pekární, a.s., § 91, § 92 infine) tak, aby ich bolo možné následne preskúmať.

Na základe vyššie uvedeného možno dospieť k záveru, že neboli riadne preukázané skutočnosti odôvodňujúce intervenciu v podobe inšpekcie s takto široko vymedzeným predmetom.

Ďalšou okolnosťou, na ktorú chce najvyšší súd poukázať je spôsob a postup poverených osôb pri vykonávaní inšpekcie.

Vyššie vytknuté nedostatky spočívajúce vo všeobecnosti poverenia na vykonanie inšpekcie spôsobili mimo iného možnosť značne neohraničeného rozsahu kontroly, stanovením veľmi všeobecných kľúčových slov a iných znakov, ktoré vymedzovali rozsah kontroly do takej miery, že podľa názoru súdu došlo k enormnému neodôvodnenému nahromadeniu osobných dát, ktoré s predmetom kontroly vôbec nesúvisia čo spôsobuje neodôvodnenosť zásahu do základných práv. Je síce pravdou tvrdenie úradu, že nemá limitovaný čas na výkon a spracovanie získaných údajov počas výkonu inšpekcie, ale podľa názoru súdu v súlade s vyššie uvedenými ústavnými a zákonnými princípmi má za povinnosť zabezpečiť, aby sa na vec nevzťahujúce osobné údaje preverovaných osôb v čo najkratšej dobe vyňali zo získaných informácií a zamedziť tak ich neodôvodnenému uchovávaniu. Osoby vykonávajúce inšpekciu však takto nepostupovali. Napriek tomu, že časový rozsah inšpekcie u navrhovateľa predseda úradu určil na 5 dní, pracovníci vykonávajúci inšpekciu približne za 8 hodín vyzbierali všetky informácie na rôznych nosičoch a bez akejkoľvek primeranej snahy odlíšiť a vyselektovať aspoň v rámci stanovenej lehoty relevantné údaje od ostatných osobných údajov preverovaných osôb, tieto odniesli s tým, že ich budú postupne skúmať a oddeľovať osobné údaje.

Na takýto postup podľa názoru súdu nemali osoby vykonávajúce inšpekciu oprávnenie ani na základe zákona, ale ani na základe poverenia vydaného predsedom úradu. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou týchto poverených osôb využiť čas určený vo poverení na výkon inšpekcie tak, aby oddelili v maximálne možnej miere osobné údaje dotknutých osôb od relevantných dokladov na získanie ktorých ich oprávňovalo predmetné poverenie. Zo zápisnice súd nezistil, že by inšpektori odporcu uplatnili tento postup z dôvodu existencie objektívnych prekážok. Tiež z nej nevyplýva záver, že by mali zámer vykonať selekciu namiesto, ale z dôvodu časovej tiesne nemohli tento postup uplatniť a bolo nevyhnutné zadržať osobné údaje a korešpondenciu osôb u, ktorých bola inšpekcia vykonávaná. Pri tak širokom a zrejme neodôvodnenom rozsahu vyhľadávacích znakov museli osoby vykonávajúcej inšpekciu predpokladať, že dôjde k masívnemu zhromaždeniu dát súkromnej povahy, ktoré nesúvisia s predmetom

inšpekcie a nebudú získané iba informácie nevyhnutné pre činnosť úradu, ale aj informácie, ktorým je priznaná ochranná, a je ich povinnosťou ich čo najskôr odstrániť zo získaných údajov. Tento postup takisto spôsobuje porušenie zásady proporcionality.

Je potrebné konštatovať, že poverenie je základný právny akt, na základe ktorého protimonopolný úrad vykonáva inšpekcie. V istom smere sa vo vzťahu k náležitostiam poverenia vyjadril tunajší súd vo veci 3Sžz/1/2011 (zverejnený v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2012). V nej konštatoval, že pri inšpekcii sa využíva moment prekvapenia, kedy podnikateľ nie je o inšpekcii vopred informovaný. Zamestnanci nečakane vstupujú do priestorov podnikateľa a začínajú inšpekciu preukázaním sa poverením. Podnikateľ musí mať právnu možnosť z poverenia okamžitým nahliadnutím si odkontrolovať, či a na základe akého ustanovenia zákona sa voči nemu takto postupuje. Najvyšší súd dopĺňa, že túto možnosť musí mať aj zamestnanec podnikateľa, ak sa úkony dotýkajú jeho práv alebo právom chránených záujmov, a to v tom zodpovedajúcom rozsahu. Mal by mať možnosť z poverenia identifikovať či, na akom základe a v akom rozsahu môžu inšpektori do jeho práv a oprávnených záujmov zasiahnuť.

Zo zápisnice ani z iných dôkazov súd nezistil, že by žalobca takúto možnosť mal.

Z obsahu poverení súd na dôkazok zistil, že oprávnenie na zasiahnutie do určitej oblasti súkromia bolo v povereniach objasnené nasledovne: „Pokiaľ člen štatutárneho orgánu, štatutárny organ, alebo iní zamestnanci podnikateľa využívali prostriedky (nosiče podkladov a informácií) podnikateľa (napríklad počítače, diáre, zápisníky) aj na súkromné účely, nebráni to tomu, aby boli zahrnuté tieto nosiče do rozsahu nosičov, na ktorých podklady a informácie podliehajú preskúmvaniu zamestnancami úradu, pretože je dôvodné podozrenie, že na komunikáciu v súvislosti s protisútážnými praktikami sa využívali rôzne komunikačné kanály a nielen oficiálna a evidovaná komunikácia“.

Z poverení predsedu žalovaného orgánu tak vyplýva, že inšpektori mali oprávnenie prezerat' nosiče podnikateľa, aj keď by boli využívané tiež na súkromné účely (čo ostatne zodpovedá záverom Bernh Larsen holding a i.). Z poverení nevyplýva, že by navrhovateľ (ani jeho zamestnávateľ) mal možnosť identifikovať tú okolnosť, že by inšpektori mali na základe poverenia oprávnenie prehliadať a kopírovať priamo aj súkromné zariadenia zamestnancov. Nevyplýva to jednoznačne ani z ustanovení § 22 ods. 2 a 3 zákona č. 136/2001 Z.z. citovaných v povereniach.

Odporca argumentoval, že pre podnikateľov by bolo príliš jednoduché účelovo sa vyhnúť inšpekciám protimonopolného úradu tým, že by svojim zamestnancom povolili používanie súkromných zariadení.

V posudzovanom prípade medzi účastníkmi nie je sporná skutočnosť, či šlo o súkromné zariadenie, resp. žalovaný toto nespochybnil, námietku o tom zaznamenal v zápisnici z vykonanej inšpekcie. Z množstva zariadení, ktoré žalovaný prehľadával a z ktorých kopíroval údaje išlo len o jeden prípad, kde zamestnanec podnikateľa vzniesol túto námietku.

Z uvedeného možno vyvodiť, že nešlo o účelovú námietku.

Žalovaný správny orgán, ktorý je na vykonávaní inšpekcie zastúpený aj zamestnancami s právnickým vzdelaním nemôže tvrdiť, že požadoval splnenie povinnosti od podnikateľa, u ktorého sa inšpekcia vykonávala a ten bol povinný to zabezpečiť, a preto je námietka zamestnanca - navrhovateľovi irelevantná. Nemožno nepodotknúť, že zo zápisnice odporcu argumentácia uvedená vyššie jednoznačne nevyplýva. V zápisnici sa uvádza, že na požiadanie boli identifikovaní zamestnanci podnikateľa, ktorí sa podieľali na vypracovaní ponúk vo verejných obstarávaníach a následne bola vznesená požiadavka, aby predložili svoje zariadenia. Je na odporcovi, aby zároveň dbal o zákonnosť svojho postupu tak, aby získané informácie a podklady mohol následne aj použiť.

Z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva taktiež vyplýva, že zasiahnuť do súkromia jednotlivca je v demokratickej spoločnosti možné pri dodržaní jej zásad a princípov, len keď je sledovaný legitímny cieľ a tento nie je možné dosiahnuť miernejšími prostriedkami. Keď je cieľ možné dosiahnuť inak, je

potrebné sa vyhnúť zásahu do súkromia (zásada proporcionality). Odporca mohol napríklad od podnikateľa požadovať menej invazívny postup zabezpečenia prístupu do emailového konta cez iný počítač.

Zároveň zo zápisnice vyplýva, že odporca v sa vôbec nezaoberal otázkou možnosti uplatnenia iného postupu pri prehľadávaní a na informáciu žalobcu, že ide o jeho súkromný počítač/notebook, nie je zrejmá jeho reakcia (okrem toho, že bol prehliadnutý a kopírovaný rovnako ako ostatné zariadenia, ktoré boli majetkom podnikateľa).

Taktiež nemožno považovať za proporcionálny výkon právomocí, ak bol mobilný telefón zamestnanca - súkromné zariadenie, ktoré ani nebolo napokon prehľadávané, bolo vrátené žalobcovi až o 15:04 hod.

Navrhovateľ nebol ani zastúpený advokátom. Právny zástupca, ktorý sa dostavil na miesto vykonávanej inšpekcie, do sídla zamestnávateľa, (ako vyplýva zo zápisnice po tom, čo žalobca odovzdal svoje súkromné zariadenia - notebook a telefón a uviedol, že ide o jeho súkromné zariadenia), hájil záujmy zamestnávateľa.

Je preto potrebné, aby odporca poskytol navrhovateľovi aspoň základné informácie a poučenia. Pokiaľ zamestnanec prítomným inšpektorom namieta, že nesúhlasí s požiadavkami žalovaného, a cíti sa nimi dotknutý na svojich právach, je v súlade so zásadami dobrej správy, aby inšpektori žalovaného dôkladnejšie vysvetlili zamestnancovi povahu úkonov, ich právnu úpravu, základ na ktorom postupujú, svoje oprávnenia a možnosti ďalšieho postupu. Nie je prijateľné, aby sa zamestnancovi v takejto situácii nepredstavili, nelegitimovali a nepreukázali povereniami podľa ktorých konajú. V takejto situácii je na mieste aj spísanie zápisu so zamestnancom, ktorý dôsledne zaznamená tieto skutočnosti tak, aby ich následne bolo možné preskúmať.

Ako ďalej vyplýva z vyjadrenia odporcu, informácia o tom, že bude v priestoroch žalovaného prehliadaná kópia vykonaná zo zhromaždených údajov zo súkromného zariadenia žalobcu, bola podávaná podnikateľovi - zamestnávateľovi navrhovateľa. Pokiaľ teda zamestnávateľ sám zamestnanca o tom neinformuje, nedozvie sa, že budú prehľadávané „hrubým výberom“ vyselektované údaje z jeho zariadenia.

Odporca uviedol, že navrhovateľ bude mať možnosť zúčastniť sa prehliadania a tiež že mu nič nebráni, aby sa ohľadom prehliadania sám informoval na úrade. Uviedol, že tieto práva nie sú podmienené ani trvaním jeho pracovného pomeru u zamestnávateľa. Keď sa navrhovateľ neskôr na úrade informoval, a žiadal aby mu bol oznámený prípadný termín prehliadania, úrad mu odmietol poskytnúť informácie s tým, že v tejto veci komunikuje s jeho zamestnávateľom. Následne odporca pristúpil k prehliadaniu informácií v čase, kedy mu bola preukázaná práceneschopnosť navrhovateľa. Vzneseným námietkam a žiadostiam navrhovateľa ani zamestnávateľa nevyhovel.

Keďže počas súdneho konania vyhotovil ďalšie kópie dát zo súkromného počítača žalobcu, súd vyhovel žalobe aj v rozsahu jej následne rozšíreného žalobného návrhu. Dôvodom na vyhovie rozšírenému návrhu bol aj samotný postup žalovaného počas vyhotovovania týchto elektronických aj tlačенých kópií.

Odporca nepredložil súdu spolu s administratívnym spisom aj skopírované nosiče. Uviedol, že nosiče sú „uložené v osobitnej miestnosti úradu s obmedzeným prístupom len určitých zamestnancov úradu v záujme zabezpečenia maximálnej ochrany“. Vzhľadom na uvedený režim osobitnej ochrany týchto nosičov požiadal súd o povolenie predložiť uvedené nosiče k nahliadnutiu dodatočne, až v prípade potreby. Súd následne vyzval u odporcu na bezodkladné predloženie nosičov ako súčasti úplného spisu.

Z predložených zápisníc je zrejmé, že odporca pristúpil k otvoreniu zapečatených nosičov a k ich prehliadaniu (30.03.2015) a k vytvoreniu kópií týchto nosičov (do 02.04.2015) napriek v námietkam odporcov, že originály nosičov mali byť súdu predložené už 16.03.2015 (najmä zápisy odporcu č. IZ-234/2015 z 30.03.2015, IZ-243/2015 z 31.03.2015 a IZ-249/2015 z 01.04.2015). Podstatnou bola aj

námietka, že spôsob zapečatenia bol jedným zo žalobných dôvodov, ktorý mal byť predmetom súdneho prieskumu. Bolo v záujme odporcom zachovať neporušenie nosičov tak, aby bolo možné preskúmať navrhovateľom namietané nedostatky.

Účelovým sa javí aj tvrdenie o potrebe osobitnej ochrany nosičov, ako aj to, že vytvorené kópie označoval žalovaný za kópie, ktoré nie sú súčasťou administratívneho spisu. Postup odporcu nemožno považovať za splnenie podmienky predloženia kompletného administratívneho spisu k veci.

Odporca ani dostatočne neobjasnil, ako a kde sú tieto kópie evidované. Nie je prijateľné, aby orgán verejnej moci narábal s odňatými elektronickými informáciami bez riadnej žurnalizácie a príslušnosti k určenej veci a spisu. Na dôvažok výtlačky z takýchto kópií mimo spisu žalovaný zakladal ďalej do administratívneho spisu, vo vedení ktorého pokračoval. Tieto skutočnosti samotné predstavujú podľa § 250j ods. 3 OSP v spojení s § 250v ods. 8 OSP nezákonnosť, ktorá by odôvodňovala vyhovieť žalobe.

Súd neprisvedčil ani námietke žalovaného, že jeho postupy sledovali efektívny postup vo výkone jeho právomocí. Odporca bol podľa OSP a konštantnej judikatúry povinný predložiť administratívny spis týkajúci sa žaloby úplný a riadne žurnalizovaný. Ak vznikla na strane odporcu potreba pracovať s určitými časťami spisu, mal svoju povinnosť splniť a požiadať konajúci súd o následné poskytnutie potrebnej časti spisu. Súd by mal možnosť oboznámiť sa so stavom spisu, posúdiť správnosť jeho vedenia a žurnalizácie nevyhnutnej pre jeho prieskumnú činnosť. Následne mohol súd posúdiť či, v akom rozsahu, prípadne na aký čas je možné takejto požiadavke vyhovieť.

Najvyšší súd ďalej zistil viaceré porušenia práv žalobcu a jeho zamestnancov. Týmto najmä neposkytoval riadne poučenia a vysvetlenia, viac krát neumožnil účasť zamestnancov na úkonoch, ktoré sa ich týkali aj keď im v tom dočasne bránila dôležitá a preukázaná prekážka, a to ani vtedy, keď žalovaný uviedol, kedy v krátkej dobe bude príslušný zamestnanec dostupný a ani keď uviedol, že počas neprítomnosti požadovaného zamestnanca možno zabezpečiť účasť iného zamestnanca. Žalovaný ďalej neposkytol dostatočný priestor na zabezpečenie odborne spôsobilej osoby pri technických úkonoch, dňa 01.04.2015 sa pokúšal brániť včasnemu uplatňovaniu námietok právnym zástupcom navrhovateľa (strana 2 notárskej zápisnice o úkone zo dňa 01.04.2015, v čase o 09:39 hod.) za súčasnej prítomnosti väčšieho počtu zamestnancov odporcu, ktorých dôvod účasti na úkone odmietol objasniť (prvý odsek strany 6 zápisu u odporcu z 01.04.2015 a strana 6 notárskej zápisnice o úkone z tohto dňa). Najvyšší súd to považuje za rozporné s princípmi správneho konania (viď najmä § 3 ods. 2 správneho poriadku), ktoré sa primerane aplikujú aj na prešetrovanie žalovaného. Uvedené postupy, ako aj spôsob komunikácie u odporcu so zástupcami navrhovateľa, považuje Najvyšší súd za rozporné aj so zásadami dobrej správy. Tieto skutočnosti samotné predstavujú takú nezákonnosť, ktorá by odôvodňovala vyhovieť žalobe v rozsahu rozšíreného žalobného návrhu.

Z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd nepovažoval za nevyhnutné ani účelné zaoberať sa podrobne všetkými ďalšími namietanými skutočnosťami. Považuje ale za vhodné poukázať okrajovo na niektoré z nich.

Najvyšší súd považuje za potrebné pripomenúť, že každý orgán verejnej moci je striktne viazaný článkom 2 ods. 2 ústavy. Pri výkone právomocí by každý orgán mal dôsledne sledovať nielen úlohy zákonom mu zverené, ale aj to, aby konal len spôsobom, ktorý ustanoví zákon (princíp legality), v súlade s princípmi správneho konania, dobrej správy a v neposlednom rade princípom proporcionality. Pri tom je vždy potrebné dbať na základné práva všetkých dotknutých osôb tak podľa zákona, ústavy, ako aj dohovoru.

Odporca ako orgán, ktorý nevyhnutne pri svojej činnosti zasahuje do práv a právom chránených záujmov osôb musí osobitne dbať na to, aby jeho postupy boli vždy striktne v súlade s princípom legality, legitimacy a proporcionality.

Navrhovateľ namietal, že odporca postupoval mimo rozsahu poverení, pretože si vyhotovil kópie

informácií a podkladov, ktoré nespádajú do vecného rozsahu inšpekcie; namietal kopírovanie a odňatie množstva dát a dokumentov nad rámec poverení, použitie všeobecných kľúčových slov; navrhovateľ tiež namietal zabránenie účinnej obhajoby žalovaným, neprimeranosti a arbitrárnosti vykonanej inšpekcie.

Je potrebné uviesť, že ustanovenia § 22 ods. 2 a 3 zákona č. 136/2001 Z.z. v znení účinnom do 30.06.2014 zakladajúce oprávnenia zamestnancov žalovaného bližšie nevymedzovali ich uplatnenie v praxi.

Podľa § 38 ods. 5 zákona číslo 136/2001 Z.z. podnikateľovi, ktorý nesplní povinnosť predložiť požadované podklady alebo informácie alebo predloží nepravdivé alebo neúplné podklady alebo informácie, alebo neumožní ich preverenie alebo vstup podľa § 40, úrad uloží pokutu do 1% z obratu podľa § 10 ods. 3 za predchádzajúce uzavreté účtovné obdobie.

Ako bolo už na iných miestach vyššie uvedené, pri inšpekcii je nevyhnutné sledovať princíp proporcionality tak, aby nedochádzalo k neodôvodnenej ujme na právach osôb, ktoré sú povinné sa podrobiť vykonávanej inšpekcii. Na druhej strane je potrebné zabezpečiť aj reálnu možnosť účinného výkonu právomoci odporcu .

Je potrebné prisvedčiť názoru odporcu, že nemožnosť (vo všeobecnosti) vykonávať ďalšiu selekciu zhromaždených podkladov by v niektorých prípadoch zrejme ovplyvnila efektivitu jeho ďalších vyšetrovacích postupov. Z hľadiska požiadavky legality bolo možné k takémuto postupu pristúpiť len pri primeranom použití a splnení podmienok § 22 ods. 2 písm. b/ cit. zákona.

V konkrétnom prípade, kedy ide o zjavne príliš široko vymedzený predmet inšpekcie, bolo na mieste, aby inšpektori žalovaného v súlade so zásadou proporcionality uplatnili taký postup, ktorý čo najmenej zasahuje do práva dotknutých osôb.

Zo zápisnice z vykonanej inšpekcie zo dňa 04.02.2014 č. IZ-29/2014 vyplýva, že inšpektori vykonali vyhľadávanie podľa kľúčových slov v predložených zariadeniach (emailovej korešpondencie a pevných diskov), skopírovali údaje, vložili do obálok - zapečatili a uviedli, že ďalšie prehliadanie sa uskutoční v priestoroch úradu.

Zo zápisnice nevyplýva, že by inšpektori žalovaného uplatnili tento postup z dôvodu objektívnych (najmä technických) prekážok. Tiež nevyplýva, že by mali zámer vykonať selekciu na mieste, ale z dôvodu časovej tiesne taký postup nemohli uplatniť, tak ako to uvádza napríklad dokument „Explanatory Note“ Európskej komisie (, bod 14), na ktorý sa sám odporca odvoláva v tom, že uplatňuje obdobný postup. Inšpektori žalovaného mali oprávnenie na vykonanie inšpekcie v trvaní piatich pracovných dní. Inšpekcia vrátane všetkých jej procesných úkonov a spísania zápisnice ako už bolo uvedené vyššie trvala približne osem hodín.

Ďalej je potrebné prisvedčiť námietke navrhovateľa, že použité kľúčové slová museli vyselektovať takmer všetku jeho korešpondenciu a dokumentáciu. V súlade so zásadou proporcionality by mal žalovaný správny orgán použité výrazy buď špecifikovať, alebo uplatniť taký postup, ktorý nevytvorí takmer celú vo vzťahu k predmetu inšpekcie neadresnú kópiu obchodnej korešpondencie.

Pokiaľ odporca považuje za potrebné vykonať len tzv. „hrubý výber“ tak, že zjavne pojme do svojho výberu aj dokumenty, ktoré nespádnu do predmetu inšpekcie a ďalej uskutočniť selekciu v termíne, ktorý určí, mal by v súlade so zásadou proporcionality taký postup uplatniť len výnimočne a v riadne zdôvodnenom prípade. Výnimočnosť ani zdôvodnenie zo zápisnice nevyplývajú.

Objem dát, ktorý je zjavne veľký aj z dôvodu širokého nezdôvodneného predmetu inšpekcie a použitia kľúčových slov, ktoré zrejme zduplikuje už vyhľadané údaje, v takom prípade zrejme nebude dostatočným dôvodom. Je však potrebné najmä poukázať, že je zjavné, že žalovaný správny orgán sa proporcionalitou uplatnenia svojho postupu ani nezaoberal.

Vyššie citované ustanovenie zákona zakladá právomoc vyžadovať len informácie, ktoré sú nevyhnutné

na činnosť úradu. Nemožno ako všeobecné pravidlo akceptovať tvrdenie, že ak použité kľúčové slová podľa odporcu spadajú do predmetu inšpekcie, tak všetky vyhľadane výsledky sú informáciami nevyhnutnými na činnosť odporcu. Ostatne, toto je v rozpore s povahou následných úkonov, pri ktorých odporca vykonával „užší výber“ a vo svojich priestoroch selektoval a vytláčal dokumenty, ktoré považoval za spadajúce do vecného rámca inšpekcie uvedeného v povereniach na jej vykonanie z 30.01.2014

Zo zápisov odporcu z tohto prehliadania súd zistil, že súčasťou zhromaždených dát bola aj komunikácia chránená advokátskym tajomstvom (napr. odsek 5 na strane 5 zápisu žalovaného č. IZ-328/2015 z 27.04.2015). Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že v priečinku so súkromnou korešpondenciou vyhľadanou podľa konkrétneho kľúčového slova sa nachádzalo niekoľko stoviek správ, dané kľúčové slovo sa ale vyskytlo len v troch z nich.

Najvyšší súd v postupoch odporcu identifikuje nielen už popísané prvky nezákonnosti, ale aj znaky toho, že tieto smerujú k už vysvetlenému prípadu tzv. „fishing expedition“. Zo spisu vyplynulo, že následné prehliadanie takto široko a „hrubo“ vybraných informácií, na základe neodôvodnene široko poňatých poverení, prebiehalo v priestoroch žalovaného (nielen v prípade žalobcu) aj mesiace.

Za daných okolností prípadu je vytvorenie takého stavu pre prešetrované osoby neprimerané. Takto získané informácie nie je možné použiť na žiadny zákonný účel. Ich zhromažďovanie tak nezodpovedá článku 19 ústavy.

Je na úrade, aby riadne pripravil inšpekciu, správne vymedzil jej predmet a odôvodnil poverenia, aby pripravil svoje postupy, naplánoval a uplatnil ich v súlade so zásadou legality a proporcionality tak, aby informácie získal zákonným spôsobom a mohol ich s legitímnym cieľom zhromaždiť a v prípade dôvodnosti použiť pre účely správneho konania.

Je potrebné uzavrieť, že v konkrétnom prípade odporca nepostupoval v súlade s menovanými zásadami. Nebola preto ani dôvodná požiadavka u odporcu obrátiť sa na Európsku komisiu so žiadosťou o stanovisko. Predmetom prieskumu súdu nebol ani tak rozsah kompetencií žalovaného, ako spôsob ich uplatnenia. Je na žalovanom orgáne, aby svoje postupy zosúladiť s vnútroštátnou úpravou a realizoval ich v súlade s požiadavkami a princípmi ústavy a dohovoru.

Z predložených dôkazov mal Najvyšší súd vykonané zabezpečenie dátových nosičov za nedostatočné. Žalovaný použil voľnopredajné obálky a opatril ich síce špecifickými pečiatkami (neperforovanými, bez nezameniteľného označenia), ktorých funkčnosť sa ukázala ako nedostatočná. Súd mal za preukázané, že rovnaká pečiatka páska bola použitá na zapečatenie dverí do úradnej miestnosti žalovaného, ktorá sa po ich otvorení bez známk poškodenia odlepila. Vyplyva to zo strany 7 zápisu žalovaného z 30.03.2015 - záznam o 13:50 hod., strany 8 notárskej zápisnice o priebehu právne významnej skutočnosti z 30.03.2015 - záznam o 13:49 hod., a originálu odlepenej pečiatkovej pásky založený do spisu žalobcom, ktorý sa zhoduje s fotografickým vyhotovením pečiatkovej pásky tvoriacej prílohu č. 17 a 18 k uvedenej notárskej zápisnici. Súd mal za preukázané aj to, že pečiatka páska sa voľne odlepala aj z jedného z obalov DVD nosiča, ako vyplýva zo zápisu žalovaného zo dňa 01.04.2015, záznam na strane 9 od 15:05 hod. ďalej, ako aj zo strany 14 a 15 notárskej zápisnice o priebehu právne významnej skutočnosti z 01.04.2015 a jej príloh.

Pri manipulácii s citlivými elektronickými dátami fyzických a právnických osôb je nevyhnutné prijať také opatrenia, ktoré jednoznačne vylúčia akúkoľvek možnosť a pochybnosť o tom, že by s nimi mohli byť neoprávnene manipulované neoprávnenou osobou alebo zamestnancami orgánu verejnej moci. Ani tzv. „hashová hodnota“, ktorú odporca až s odstupom viac ako roka vytvoril vo svojich úradných priestoroch, nemôže slúžiť na osvedčenie autenticity informácií na nosičoch.

V tomto ohľade Najvyšší súd odkazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva a potrebu dostatočných procesných záruk proti zneužitiu právomoci inter alia právnej úpravy nakladania a

prípadného zničenia získaných kópií po odpadnutí dôvodu na ich uchovávanie (viď napr. rozsudok vo veci Delta pekárny a.s. proti CR, č. 97/11, najmä § 92; a contrario rozsudok vo veci Bernh Larsen Holding AS a i. proti Nórsku, č. 24117/08, najmä § 64 až 75, §171).

V skúmanej veci Najvyšší súd dostatočné procesné záruky neidentifikoval. Odporca vykonával svoje postupy rozlične a zjavne bez nasledovania konkrétnej úpravy. Pokiaľ by postupoval systematicky podľa záväznej úpravy, nedochádzalo by k situáciám kedy zapečatené nosiče sú podpísané len zamestnancami žalovaného, kedy odtlačky úradnej pečiatky ani podpisy nepresahujú cez pečiatkové pásky alebo ich nemožno identifikovať, a kedy heslo na prístup k počítaču s kopírovanými dátami nie je nikde zaznamenané a poznal ho jediný zamestnanec, ktorý si naň nevie spomenúť. Na pojednávaní dňa 09.06.2015 predložená smernica žalovaného o procesných pravidlách pri vymazávaní alebo likvidácii údajov v elektronickej podobe č. 17/2013 nezodpovedá podľa Najvyššieho súdu požiadavkám kladeným rozhodovacou činnosťou Európskeho súdu pre ľudské práva na právnu úpravu, ktorá má byť dostatočnou zárukou na to, aby zamedzila riziku zneužitia právomoci zo strany žalovaného orgánu. Najvyšší súd preto neprisvedčil ani argumentu žalovaného, že nebolo preukázané, že by došlo k takémuto zneužitiu alebo k manipulácii s údajmi. Už stav, v ktorom existuje popísané materializovateľné riziko, je stavom ústavne nekonformným. Aj s ohľadom na už uvedené okolnosti prípadu vnímal Najvyšší súd toto riziko ako materiálne a reálne.

Na základe preskúmania výkonu právomoci odporcu z hľadiska zákonnosti, opodstatnenosti, vhodnosti a rozsahu inšpekcie dospel Najvyšší súd k záveru, že odporca nedisponoval dostatočnými podkladmi pre výkon takejto inšpekcie. Preto najvyšší súd považuje inšpekciu za nezákonnú a informácie z nej za nezákonne získané. Takto získané informácie nie je možné použiť na žiaden zákonný účel. Ich zhromažďovanie odporuje článku 19 ústavy. Z tohto dôvodu najvyšší súd žalobe vyhovel v celom rozsahu žalobného návrhu.

Povinnosťou úradu je, aby riadne pripravil inšpekciu, správne vymedzili jej predmet, dostatočne odôvodnil poverenia a ich rozsah, aby pripravil svoje postupy, naplánovala uplatnili v súlade so zásadou legality a pol funkcionality tak, aby vyhľadávame informácie získal zákonným spôsobom a mohol ísť legitímnym cieľom zhromaždiť a v prípade dôvodnosti použiť pre účely správneho konania.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa ust. § 250v ods. 5 OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrhu navrhovateľa vyhovel, preto mu priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia a to za päť úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastupovania vo výške 134,- €, písomné podanie na súd vo veci samej - návrh, návrh na pripustenie zmeny návrhu a 2x účasť na pojednávaní súdu v dňoch 9. júna 2015 a 25. júna 2015, každý vo výške 139,83 €, v zmysle ust. § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a 1x režijný paušál vo výške 8,04 € a 1x režijný paušál vo výške 8,39 € za úkon právnej služby a 20 % DPH, teda v celkovej sume 881,90 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.